

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

ANEKS 1 osnova EU/PCM LOGIČKOG OKVIRA

	POKAZATELJI - Objektivno proverivi - Merljivi - (SMART?)	IZVORI VERIFIKACIJE	PRETPOSTAVKE
OPŠTI CILJ			
↑			
SVRHA PROJEKTA			
↑			
REZULTATI - 1. komponenta - 2. komponenta - 3. komponenta	I	V	IV
↑	↑ III ↓		
AKTIVNOSTI - 1. komponenta - 2. komponenta - 3. komponenta	II		

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

MISP LOGIČKI OKVIR (Vršac 2. april 2008)

OPŠTI CILJ	Objektivno proverivi pokazatelji	Izvori verifikacije	Pretpostavke
<p>Jačanje kapaciteta u Srbiji, u skladu sa zahtevima za zemlje kandidate za članstvo u EU, za kreiranje i sprovođenje političkih reformi decentralizacije lokalne samouprave u cilju obezbeđivanja bolje lokalne uprave, boljeg upravljanja uslugama opštinskih infrastrukture, i kapaciteta opština da programiraju i koriste investicione fondove EU za nove ili obnovljene infrastrukture.</p>	<p>Bolje lokalno upravljanje uključujući uspostavljanje JKP za kontrolu lokalnih opštinskih usluga;</p> <p>Bolje upravljanje uslugama opštinskih infrastrukture, uključujući budžetima;</p> <p>Bolje upravljanje programom infrastrukture za zaštitu životne sredine;</p> <p>Upotreba investicionih fondova za novu i obnovljenu infrastrukturu.</p>	<p>Pravna, fiskalna i administrativna politika i zakonodavstvo za lokalnu samoupravu</p> <p>Podaci o nivou i standardima usluga infrastrukture</p> <p>Godišnji izveštaji JKP i opština</p>	<p>Nacionalne institucije i opštine prihvatile politiku decentralizacije uz pokazanu spremnost da dalje unapređuju odnose i opredele odgovarajuće ljudske i finansijske resurse.</p> <p>Opštine obezbedile odgovarajuće ljudske resurse voljne da uče kako da bolje upravljaju programima infrastrukture.</p> <p>Fondovi donatora spremni za implementaciju model projekata.</p> <p>Budući fondovi na raspolaganju radi održavanja zamaha inicijalnih promena za druge projekte iz užeg izbora.</p>
SVRHA PROJEKTA	Objektivno proverivi pokazatelji	Izvori verifikacije	Pretpostavke
<p>Bolje upravljanje uslugama opštinskih ekoloških, privrednih i socijalnih infrastrukture i bolje ulaganje u nove i/ili obnovljene infrastrukture u cilju</p>	<p>Određen redosled prioriteta i sprovedeni programi za unapređenje upravljanja.</p> <p>Zadovoljstvo građana boljim kvalitetom</p>	<p>Izveštaji o zaštiti životne sredine</p> <p>Društveno-ekonomski podaci</p> <p>Godišnji izveštaji JKP</p>	<p>Sprovedene reforme lokalne samouprave</p> <p>Sprovedene reforme fiskalne</p>

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

postizanja ekoloških standarda EZ, unapređivanja ekonomskog rasta kroz aktivnosti vezane za privredu, postizanje održivog ekonomskog razvoja uz zadovoljavanje socijalnih potreba	socijalnih usluga. Zadovoljstvo privatnog sektora boljim uslugama ekonomske podrške. Planirani projekti koji će dobiti pomoć EZ/EAR	Godišnji izveštaji opština Ažuriran plan projekata EZ/EAR	decentralizacije Državna vlada i lokalne samouprave prihvatile procese za određivanje investicionih prioriteta i projekte
REZULTATI	Objektivno proverivi pokazatelji	Izvori verifikacije	Pretpostavke
Tri rezultata u okviru 1. komponente (Politički dijalog o transformaciji JKP)			
1.1 Bolje razumevanje između državne vlade i lokalnih samouprava oko neophodnih pravnih, institucionalnih i fiskalnih reformi koje su potrebne za unapređenje decentralizovanog upravljanja opštinskim/JKP infrastrukturama	Ugovor o odnosu između opština i JKP službe Radne grupe predstavile predloge za različite aspekte reformi Zeleni dokument pripremljen i počela javna diskusija	Godišnji izveštaji Vlade Memorandum o razumevanju o reperima izvršenja	Opštine i skupštine opština opredeljene za dugoročnu transformaciju JKP. Nepotpun prenos imovine opštinama ne sprečava reforme upravljanja JKP.
1.2 Jača saradnja između opština u domenu pružanju usluga regionalnih infrastruktura i formiranju regionalnih JKP.	Ugovori o međuopštinskoj saradnji Formirana regionalna JKP Pripremljen model ugovora za regionalna JKP i sprovedena obuka	Izveštaji i zapisnici sa međuopštinskih sastanaka	Održava se regionalna i međuopštinska saradnja
1.3 Pripremljen Akcioni plan za transformaciju JKP u saradnji sa zainteresovanim stranama na nacionalnom nivou	Strategija za transformaciju JKP	Ozveštaji il zapisnici sa sastanaka Izveštaji konsultanata Izveštaji JKP i opština	JKP spremna da prihvate ciljeve poboljšanja učinka i da sprovedu strategiju transformacije JKP

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

Three results in Component 2 (Improved Municipal infrastructure Programming and project preparation)			
2.1 Unapređeni kapaciteti i sposobnosti zaposlenih u opštinama i JKP za pripremanje infrastrukturnih projekata	Usvojene redigovane politike za odgovornosti u oblasti nabavke i budžetskog finansiranja Sprovedeni programi obuke zaposlenih u JKP Pripremljen broj projekata	Izveštaji o obuci Izveštaji JKP/Opština	JKP i opštine imaju odgovarajuće Projektno osoblje
2.2 Prioritetni projekti opštinskih struktura koji zadovoljavaju utvrđene potrebe sektora pripremljeni za finansiranje.	Opštine su sposobne da utvrde i odrede prioritete infrastrukturnih ulaganja za narednu budžetsku godinu Pripremljena lista prioriternih sektorskih projekata za finansiranje uz pomoć EZ/EAR; Baza podataka o planiranim projektima unapređena kao internet alat – SLAP2.0	Priručnik za utvrđivanje i određivanje prioriteta Izveštaji sa sastanaka Izveštaji konsultanata Spisak projektne dokumentacije	Raspoloživi kadrovi za proces pripreme i određivanja prioriteta
2.3 Pripremljene studije izvodivosti i ažurirana projektna i tenderska dokumentacija (orijentacioni broj studija izvodivosti je od tri do pet).	3 do 5 prioriternih projekata opštinske infrastrukture pripremljeno za finansiranje/implementaciju Ažurirana projektna i tenderska dokumentacija za projekte koji su izabrani za finansiranje	3 do pet studija izvodivosti za infrastrukturne projekte Tenderski dosije projekata izabranih za finansiranje	Opštine se obaveze da u roku sprovedu sve korake potrebne za pripremu projekata Dovoljan broj kvalifikovanog osoblja opština/JKP radi uz konsultante
Dva rezultata u okviru 3. komponente (Implementacija dva utvrđena i tri tekuća opštinska/regionalna projekta).			

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

3.1 Podrška u sprovođenju tendera Naručiocu/organu koji zaključuje ugovor i zaposlenima u opštinama/JKP obučenim za obavljanje dužnosti Naručioca	Uspešno završen tenderski proces za dva do četiri infrastrukturna projekta Počeo program kontrole; Realizovana obuka JKP o FIDIC uslovima ugovora	Potpisani ugovori o izvođenju radova Uspešno dogovoreni novi ugovori Izveštaji o kontroli i evaluaciji tekućih projekata;	
3.2 Pet ugovora o izvođenju radova kontrolisani i uspešno sprovedeni, od toga dva ugovora o radovima nadgledana.	Uspešno zaključivanje tekućih i izabranih infrastrukturnih projekata; Formirana Komisija za ocenu tenderskih ponuda; Mobilizovan izvođač za počinjanje novih projekata;	Uspešno nadgledana dva projekta – o roku, u okvirima određenog budžeta i u skladu sa prihvatljivim standardima PIU uspešno izvršio dužnosti Naručioca u skladu sa uslovima FIDIC Izveštaji kontrole Izveštaji nadzora Privremena situacija Završni izveštaji	Budžet za nove projekte na vreme obezbeđen a ugovori za nove projekte uspešno dogovoreni PIU spreman da zadovoljava potrebe obuke na radnom mestu za upravljanje i vođenje ugovora
AKTIVNOSTI	Objektivno proverivi pokazatelji	Izvori verifikacije	Pretpostavke
Komponenta 1: Politički dijalog o transformaciji JKP			

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

Četiri aktivnosti vezane za rezultat 1.1			
1.1.1 Sprovesti političke seminare za najviše lidere, posvećene pitanjima reforme infrastrukturnih usluga,	Sprovedeni seminari o politici infrastruktura za predane visoke lidere regionalne i lokalne samouprave:	Lideri lokalnih samouprava nosioci reformskih ideja i veruju u koristi od njih;	Visoki državni zvaničnici prihvatili političku pomoć za institucionalni razvoj opštinske strukture Kritičan broj opština voljan da se uključi u nacionalnu debatu o transformaciji JKP;
1.1.2 Analizirati zahteve institucionalnih reformi za različite kategorije JKP u Srbiji,	Urađena koncizna analiza institucionalnih reformi uključujući kategorizaciju različitih vrsta usluga i JKP		SKGO voljna da pruži podršku, i dovoljno organizovana da omogući širu nacionalnu debatu;
1.1.3 Podrška organizovanju okruglih stolova posvećenih transformaciji JKP uz učešće relevantnih zainteresovanih strana	Diskusije na nivou okruglih stolova o politici decentralizacije i njihovo granjanje radi obezbeđivanja obuhvata široke grupe zainteresovanih strana;		Lokalni lideri veruju u koristi od reformi lokalne samouprave i voljni da predvode inicijative
1.1.4 Pripremiti nacrt Zelenog dokumenta o budućem razvoju JKP u saradnji sa glavnim zainteresovanim stranama.		Blagovremeno podnošenje nacrta Zelenog dokumenta o mogućnostima za transformaciju JKP zajedno sa analizom isplativosti	
Tri aktivnosti vezane za rezultat 1.2			
1.2.1 Preispitivanje političkih pitanja i principa međuopštinske saradnje na polju usluga različitih infrastruktura.		Urađene preliminarne studije o potencijalnim regionalnim projektima	Spremnost opština na saradnju; Buduće finansiranje istaknutih

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

			projekata realno i potencijalno obezbeđeno
1.2.2 Preispitati koordinaciju procedura za saradnju i dogovaranje između opština i dati preporuke, modele.	Saradnja među opštinama u oblasti usluga regionalnih infrastrukture;		
1.2.3 Utvrditi prioritete regionalne infrastrukturne projekte.	Pripremljen registar (potencijalni) regionalnih projekata i utvrđen uži izbor projekata pogodnih za finansiranje (SLAP)	Opštine iz istog regiona zajedno odredile nekoliko potencijalnih regionalnih projekata: Obezbeđena sredstva iz lokalnog budžeta za detaljne studije izvodivosti u okviru pripreme projekta za finansiranje	
Tri aktivnosti vezane za rezultat 1.3:			Spremnost opština na saradnju;
1.3.1 Podrška kreiranju Nacionalne strategije transformacije JKO			
1.3.2 Podrška pripremi regulatornih uslova na centralnom nivou za JKP, u relevantnim ministarstvima			SKGO voljna da podrži nacionalni Akcioni plan i upravlja pratećim aktivnostima
1.3.3 Pripremiti trogodišnji Akcioni plan za transformaciju JKP sa relevantnim zainteresovanim stranama	Dogovoren plan i program pretočeni u koherentan strateški akcioni plan a učesnici se dogovorili o saradnji u njihovim aktivnostima	Akcioni plan donet na vreme i pozitivno primljen; Učesnici realizuju prateće aktivnosti	Visoki državni zvaničnici prihvatili političku pomoć za institucionalni razvoj JKP Zvaničnici opština i JKP spremni da preuzmu sprovođenje i podršku

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

			reformama
Komponenta 2: Bolje programiranje opštinskih infrastruktura			Opštine pozitivno odgovorile na institucionalnu izgradnju
Tri aktivnosti vezane za rezultat 2.1			
2.1.1 Preispitivanje politike nabavke i budžetskog finansiranja i odgovornosti opština za opštinske infrastrukture.			
2.1.2 Sačiniti procedure za utvrđivanje i određivanje projekata.			
2.1.3 Obučiti zaposlene u opštinama/JKP za primenu procedura programiranja infrastruktura.	Osoblje opština I JKP obučeno za investiciono planiranje, nabavku i finansiranje infrastrukturnih projekata; OSOBLJE JKP obučeno za određivanje prioriternih projekata koji se finansiraju	Osoblje JKP upoznato sa instrumentima kriterijuma za određivanje prioriternih projekata koji se finansiraju; Dodatni uži izbor projekata za buduće finansiranje	
Sedam aktivnosti vezanih za Rezultat 2.2			
2.2.1 Odrediti prioritne projekte opštinskih infrastruktura za finansiranje uz podršku EZ/EAR iz IPP fondova za 2008. i 2009.	SKGO primila vlasništvo nad bazom podataka SLAP za projekte opštinskih infrastruktura i postavlja internet portal koji će obezbediti širok pristup zainteresovanim stranama;		Visoki državni zvaničnici prihvatili političku pomoć za koordiniranje investiranja u opštinske infrastrukture

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

2.2.2 Podrška uspostavljanju transparentnih procedura za utvrđivanje i određivanje prioriteta projekata opštinskih infrastruktura koji će se finansirati u saradnji sa relevantnim resornim ministarstvima.			Visoki državni zvaničnici prihvatili političku pomoć za institucionalni razvoj opštinskih infrastruktura.
2.2.3 Pomoći STGO da pripremi internet prezentaciju SLAP2.0 planiranih projekata opštinskih infrastruktura i da projekte obeleži u skladu sa dogovorenim sistem ocenjivanja.	SKGO ažurira bazu podataka SLAP – SLAP2.0 kreiranu za pružanje pomoći u određivanju prioriteta projekata za finansiranje, uključujući izbor po sektorima, dospevanju projekata, itd.	Ažuriran softver u skladu sa dogovorenim kriterijumima koji zadovoljavaju opšte ciljeve; Pristup bazi podataka SLAP preko internet portala u punoj funkciji i smatra se zaista korisnim i zgodnim instrumentom	SKGO ima resurse iz zajednice opština koji će obavljati zadatke od zajedničkog interesa
2.2.4 Podrška organizovanju redovnih kvartalnih koordinacionih sastanaka kojima će prisustvovati predstavnici relevantnih resornih ministarstava donatora i SKGO.			
2.2.5 Na osnovu utvrđenih principa sektorskog programiranja i procedura za utvrđivanje i određivanje prioriteta napraviti uži izbor projekata za buduće finansiranje.			

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

2.2.6 Pripremiti studiju izvodivosti za prioritete infrastrukturne projekte u skladu sa dogovorenim standardima.	Studije izvodivosti za dovoljan broj projekata koje će zadovoljiti zahteve finansijskih institucija – izrađene zajedno sa analizom isplativost;	Zdrave studije izvodivosti koje pokazuju priuštivost predloženih projekata u okviru strogih orijentacionih smernica	Opštine i JKP pripremile dovoljno razvijene projekte; Projekti su izvodivi, odnosno priuštivi čak i sa smanjenjem troškova – indeks priuštivosti je u okviru orijentacionih smernica?
2.2.7 Ažurirati projektnu i tendersku dokumentaciju za izabrane projekte u skladu sa dogovorenim standardima	Ažurirana projektna i tenderska dokumentacija i ugrađene izmene zasnovane na studijama izvodivosti		
<u>Komponenta 3 : Sprovođenje dva utvrđena i tri tekuća opštinska/regionalna projekta.</u>			
<u>Pet aktivnosti vezanih za Rezultat 3.1</u>			
3.1.1 Pomoći Naručiocu/organu koji zaključuje ugovor da raspiše tendere za ugovore o izvođenju radova i da pruži objašnjenja na satancima za davanje bližih objašnjenja i po pisanim zahtevima za objašnjenje.	Propisno raspisani tenderi za upite ponuđača; Data objašnjenja na zahtev ponuđača;	Na vreme objavljena dokumenta s upitima Objašnjenja data ponuđačima na vreme; Primljene ponude od dovoljnog broja ponuđača;	Postojeće studije izvodivosti na raspolaganju Postojeća projektna i tenderska dokumentacija na raspolaganju Pristup informacijama i gradilištima je izvodiv

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

3.1.2 Obezbediti da kvalifikovani eksperti učestvuju u Komisijama za ocenu ponuda kao članovi s pravom glasa.	Konsultant obezbeđuje eksperte za nabavke kao članove Komisije za ocenu ponuda sa pravom glasa		Primljene najmanje 2 ponude u skladu sa zahtevima tendera
3.1.3 Pomoći Naručiocu oko pregovora za zaključivanju ugovora sa najuspešnijim ponuđačen i u postupku dodele ugovora.	Ugovorni pregovor sa pobednikom tendera	Pregovaranje oko ugovora dovelu do dodele ugovora	Ugovori su zaključeni
3.1.4 Kontrolisati i pružiti pomoć Naručiocu /organu koji zaključuje ugovor oko upravljanja ugovorom o izvođenju radova (tekući projekti u Subotici, Indjiji i projekat rekonstrukcije regionalnog puta M25 u istočnoj Srbiji)	Vrše se redovne kontrolne revizije napredovanja projekta, izvršavanja i saglasnosti s ciljevima. Objavljen izveštaj o kontroli i napredovanju rada	Ocena sadržaja ugovora o izvođenju radova, njihovog napredovanja i kvaliteta; Doprinos ažuriranju operativnog plana; Podrška blagovremenoj isplati EU sredstava;	Radovi počeli bez grešaka Opštine dale odgovarajuće osoblje za obuku Tehnička komponenta ugovora o izvođenju radova zadovoljavajuća u tehničkom i ugovornom smislu
3.1.5 Pružiti pomoć u pripremi evaluacionih izveštaja i drugih potrebnih dokumenata		Priprema privremenih izveštaja i čuvanje informacija u Zajeničkom Relax informacionom sistemu (CRIS); Vodi se evidencija o napredovanju projekta, ostvarenim rezultatima i preprekama na koje se naišlo;	

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

		Povratna informacija o obuci PIO osoblja z procedure kontrole pozitivna	
<u>Tri aktivnosti vezane za Rezultat 3.2</u>			
3.2.1 Nadgledati dva ugovora o izvođenju radova u skladu sa FIDIC i važećim zakonom o izgradnji. Obezbediti potrebnu ekspertizu kako bi se obezbedilo da radovi budu sprovedeni u skladu sa ugovorima, rokovima i predviđenim budžetom. Pripremiti izveštaje i ostala dokumenta potrebna u skladu sa FIDIC i procedurama EZ.	Projekat izvršen na vreme, u okviru predviđenog budžeta i u skladu sa specifikacijama (EU standardi) Postavljeni visoki standardi u oblasti zdravlja, zaštite životne sredine i bezbednosti bez izgubljenog vremena usled nezgoda tokom izgradnje	Sačinjavanje redovnih projektnih izveštaja; Blagovremena isplata finansijskih sredstava;	
3.2.2 Vršenje dužnosti upravljanja ugovorom i rukovođenja sve vreme tokom zadatka da se osigura nesmetano i blagovremeno sprovođenje, valjani nadzor i kontrola Projekta. Za tu svrhu Konsultant će uspostaviti jasnu liniju odgovornosti za svaku aktivnost u procesu izgradnje.	Dobra kontrola ugovora rezultirala nesmetanim i blagovremenim sprovođenjem ugovora; Očekivanja klijenata nadmašena u smislu standarda izvođenja radova izvođača	Blagovremeno izdato uverenje o preuzimanju ugovornih radova; Ugovorna dokumenta, uključujući crteže izgrađenog stanja, onako kako ih uradi izvođač radova, dostavljaju se Klijentu na zadovoljavajući način i u roku.	
3.2.3 Delovati kao Nadzornik/Konsultant u skladu sa Zakom o izgradnji Srbije. Nadzornik će nositi punu odgovornost za sprovođenje svih zahteva propisa Srbije vezanih za nadzor radova, nabavku i izdavanje	Saglasnost sa svim zakonskim propisima Srbije i uslovima nabavke	Upravljanje gradilištem uz poštovanje najviših mogućih zdravstvenih, ekoloških i bezbedonosnih standarda; i Obezbeđena zvanična	

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Projekat finansiran od strane EU kojim rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju

GRADIMO ZAJEDNO ZA BUDUĆNOST

građevinske dokumentacije.		dokumenta građevinskih izveštaja obavezna po zakonu o izgradnji Srbije	
----------------------------	--	--	--

Deli Radivoja 15,
11000 Beograd, Srbija
Tel: + 381(11) 308 92 70, Fax: + 381(11) 308 92 73